

Το Open House και ο αρχιτεκτονικός δημόσιος διάλογος

Χριστίνα Ιωακειμίδου - 18/11/2025

Μια ενδιαφέρουσα συζήτηση με τους διοργανωτές του Open House Thessaloniki

Design: Οδυσσέας Ζαχαράτος | Πηγή εικόνας: facebook.com

Το φθινόπωρο του 2012, το *Open House* μάς συστήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα, στη **Θεσσαλονίκη**. Στην **Αθήνα** ξεκίνησε δύο χρόνια αργότερα, την Άνοιξη του 2014. Από τότε, και για 13 χρόνια, αυτή η γιορτή της **αρχιτεκτονικής** μάς δίνει τη δυνατότητα της επίσκεψης στα πιο ξεχωριστά κτίρια -δημόσια και ιδιωτικά- των δύο πόλεων, με σκοπό τη γνωριμία, την αλληλεπίδραση και τη συζήτηση για θέματα που αφορούν τόσο τον ελληνικό αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, όσο και τη μοντέρνα και σύγχρονη ματιά στο θέμα του design και της αρχιτεκτονικής.

Αρωγός στη διεξαγωγή του Open House είναι πολλοί νέοι εθελοντές, οι οποίοι ξεναγούν το κοινό τις δύο μέρες της διοργάνωσης, ενώ σε πολλούς από αυτούς δίνεται η δυνατότητα ανταλλαγών με σκοπό την επίσκεψή τους στο [Open House Europe](https://openhouseeurope.com).

OPEN HOUSE EUROPE

Co-funded by
the European Union

Open Call for Visual Stories

Πηγή εικόνας: Open House Thessaloniki (Photo by Nikos Sammos)

Τι είναι το Open House;

Το Open House είναι ένας διεθνής θεσμός που ξεκίνησε το 1992 στο Λονδίνο, με σκοπό την ανάδειξη και την προώθηση της Αρχιτεκτονικής. Μέχρι σήμερα έχει διαδοθεί σε πολλές χώρες του κόσμου, παρέχοντας στο ευρύ κοινό τη δυνατότητα της **δωρεάν** επίσκεψης σε κτίρια και διαμερίσματα, που «ανοίγουν» τις πόρτες τους, επιτρέποντάς μας να ρίξουμε μια ματιά στο εσωτερικό τους. Έτσι, οι πόλεις που ζούμε μετατρέπονται σε ανοιχτά μουσεία. Γίνονται οι ίδιες και ο πυρήνας τους, τα κτίρια, τα εκθέματα που περιμένουν να τα γνωρίσουμε και να τα κατανοήσουμε καλύτερα!

Σήμερα, ο θεσμός έχει αναπτυχθεί σε ένα δίκτυο 60 διοργανωτών που απαρτίζουν το [Open House Worldwide](#), διευρύνοντας τις συζητήσεις για ζητήματα design, αρχιτεκτονικής και θέματα που σχετίζονται με τις σύγχρονες πόλεις. Στην Ευρώπη ο θεσμός *Open House Europe* συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή

Ένωση, ενώ, σε παγκόσμιο επίπεδο, η διοργάνωση συντονίζεται και χρηματοδοτείται από το [Open City](#), έναν μη-κερδοσκοπικό οργανισμό του Ηνωμένου Βασιλείου.

Πηγή εικόνας: [ohny.org](#)

Ποιες πόλεις συμμετέχουν παγκοσμίως;

Σύμφωνα με τα στοιχεία του **Open House Worldwide** που δημοσιεύθηκαν το 2023, παγκοσμίως 1,2 εκατομμύρια άτομα επισκέφθηκαν τα 6,250 κτίρια που συμμετείχαν στη διοργάνωση, ενώ απασχολήθηκαν 14,460 εθελοντές.

Πόλεις που συμμετέχουν παγκοσμίως είναι:

Αθήνα, Βαλένθια, Βαρκελώνη, Βασιλεία, Βέρνη, Βιέννη, Βίλνιους, Γκντανσκ και Γκντίνια (Πολωνία), Δουβλίνο, Έσσεν, Ελσίνκι, Ζάγκρεμπ, Ζυρίχη και Τιτσίνο (Ελβετία), Θεσσαλονίκη, Κολόμπου (Σρι Λάνκα), Κοπεγχάγη, Κωνσταντινούπολη, Λάγος (Νιγηρία), Λισαβόνα, Λιουμπλιάνα (Σλοβενία), Λονδίνο, Μαδρίτη, Μάλαγα, Μαπούτο (Μοζαμβίκη), Μαϊάμι, Μεμβούρνη, Μέξικο Σίτι, Μιλάνο, Μοντερέι (Μεξικό), Μούρθια (Ισπανία), Μπιλμπάο, Μπρνο, Μπρίσμπεϊν (Αυστραλία), Νάπολη, Νέα Υόρκη, Νικόσια, Οσάκα, Όλσο, Πάλμα (Μαγιόρκα), Πόρτο, Πράγα, Πρίστινα (Κοσσυφοπέδιο/Σερβία), Ροσάριο (Αργεντινή), Ρώμη, Σαν Ντιέγκο (Καλιφόρνια), Σαντιάγο (Χιλή), Σαραγόσα, Σεβίλλη, Σεούλ, Σικάγο, Στοκχόλμη, Ταϊπέι, Ταλίν, Τίρανα, Τορίνο, Χόμπαρτ (Τασμανία), Χονγκ-Κονγκ.

Πηγή εικόνας: freight.cargo.site

Φέτος, **73 κτίρια με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον** συμμετέχουν στο πρόγραμμα του OPEN HOUSE Thessaloniki 2025.

Εμείς συζητήσαμε με τους διοργανωτές του Open House στη Θεσσαλονίκη για τον θεσμό, τον αντίκτυπό του στην τοπική κοινωνία, και το μέλλον της ελληνικής διοργάνωσης.

Πείτε μας δυο λόγια για τον θεσμό του Open House. Πώς θα τον περιγράφατε σε κάποιον που τώρα ήρθε σε επαφή με αυτόν;

Ο θεσμός του Open House είναι μια διεθνής δράση που στοχεύει να φέρει το ευρύ κοινό πιο κοντά στην αρχιτεκτονική και τον δομημένο χώρο. Με απλά λόγια, πρόκειται για ένα διήμερο ανοικτών επισκέψεων, όπου κτίρια και χώροι με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον —δημόσια ή ιδιωτικά, σύγχρονα ή ιστορικά— ανοίγουν τις πόρτες τους στο κοινό δωρεάν.

Οι επισκέπτες έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν από κοντά την αρχιτεκτονική και την ιστορία των κτιρίων-χώρων μέσα από ξεναγήσεις που πραγματοποιούνται από εθελοντές, συνήθως αρχιτέκτονες ή φοιτητές αρχιτεκτονικής. Έτσι, το Open House δεν είναι απλώς μια εκδήλωση· είναι μια γιορτή της αρχιτεκτονικής, ένας τρόπος να ανακαλύψουμε ξανά την πόλη μας, να εκτιμήσουμε τη σημασία της και να συνδεθούμε με το περιβάλλον όπου ζούμε και εργαζόμαστε.

Δημοτικό Σχολείο Ανατόλια | Πηγή εικόνας: Open House Thessaloniki (Photo by Georgia Kasapi)

Το Open House ξεκίνησε στην Ελλάδα το 2012 από τη Θεσσαλονίκη. Πώς αποφασίστηκε; Τι σημαίνει αυτό για την Ιστορία της πόλης;

Το Open House ξεκίνησε στην Ελλάδα το 2012, με πρώτη διοργάνωση στη Θεσσαλονίκη, και αυτή η επιλογή μόνο τυχαία δεν ήταν. Η ιδέα προέκυψε από μια ομάδα νέων αρχιτεκτόνων που γνώριζαν τον θεσμό από το εξωτερικό και θέλησαν να τον φέρουν και στη χώρα μας, με στόχο να αναδείξουν την αρχιτεκτονική κληρονομιά και τον σύγχρονο αστικό χαρακτήρα της Θεσσαλονίκης.

Η πόλη αποτέλεσε το ιδανικό σημείο εκκίνησης: διαθέτει μια μοναδική στρωματογραφία ιστορίας και αρχιτεκτονικής, από ρωμαϊκά και βυζαντινά μνημεία μέχρι οθωμανικά και νεότερα κτίρια, αλλά και σημαντικά δείγματα μοντέρνας και σύγχρονης αρχιτεκτονικής. Μέσα από το Open House, δόθηκε για πρώτη φορά στο κοινό η δυνατότητα να μπει σε χώρους που συνήθως δεν είναι προσβάσιμοι, να ανακαλύψει την εξέλιξη της πόλης μέσα από τα ίδια της τα κτίρια και να δει τη Θεσσαλονίκη με μια νέα ματιά.

Η έναρξη του θεσμού στη Θεσσαλονίκη σηματοδότησε ένα νέο κεφάλαιο για την πολιτιστική της ταυτότητα. Έθεσε την πόλη στον χάρτη των διεθνών Open House πόλεων, ενίσχυσε την τουριστική και πολιτιστική της προβολή και, κυρίως, έφερε τους πολίτες πιο κοντά στην αρχιτεκτονική της καθημερινότητας. Από τότε, το Open House Thessaloniki αποτελεί έναν θεσμό με συνέχεια και απήχηση, που έχει εμπνεύσει και άλλες πόλεις της Ελλάδας να ακολουθήσουν το παράδειγμά της.

Open your map | Πηγή εικόνας: Open House Thessaloniki (Photo by Christina Chrysouli).

Περιμένετε την ευρεία αποδοχή του θεσμού;

Η αλήθεια είναι πως, όταν ξεκινούσε το Open House Thessaloniki το 2012, κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει πόσο θερμή θα ήταν η ανταπόκριση του κοινού. Ήταν κάτι καινούριο για τα ελληνικά δεδομένα - μια δράση που βασίζεται στον εθελοντισμό, την ανοικτή πρόσβαση και την ανιδιοτελή αγάπη για την πόλη και την αρχιτεκτονική. Υπήρχε, φυσικά, ενθουσιασμός και πίστη στην ιδέα, αλλά όχι βεβαιότητα για το πώς θα την αγκάλιαζε ο κόσμος.

Η επιτυχία, όμως, ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Από την πρώτη κιόλας χρονιά, το κοινό έδειξε τεράστιο ενδιαφέρον, οι ξεναγήσεις γέμισαν, και ο ενθουσιασμός μεταφέρθηκε από στόμα σε στόμα. Αυτό απέδειξε ότι υπήρχε ανάγκη για μια δράση που να επιτρέπει στους πολίτες να γνωρίσουν καλύτερα τον τόπο τους, να εκτιμήσουν την αρχιτεκτονική του και να νιώσουν ξανά περηφάνια για την πόλη τους.

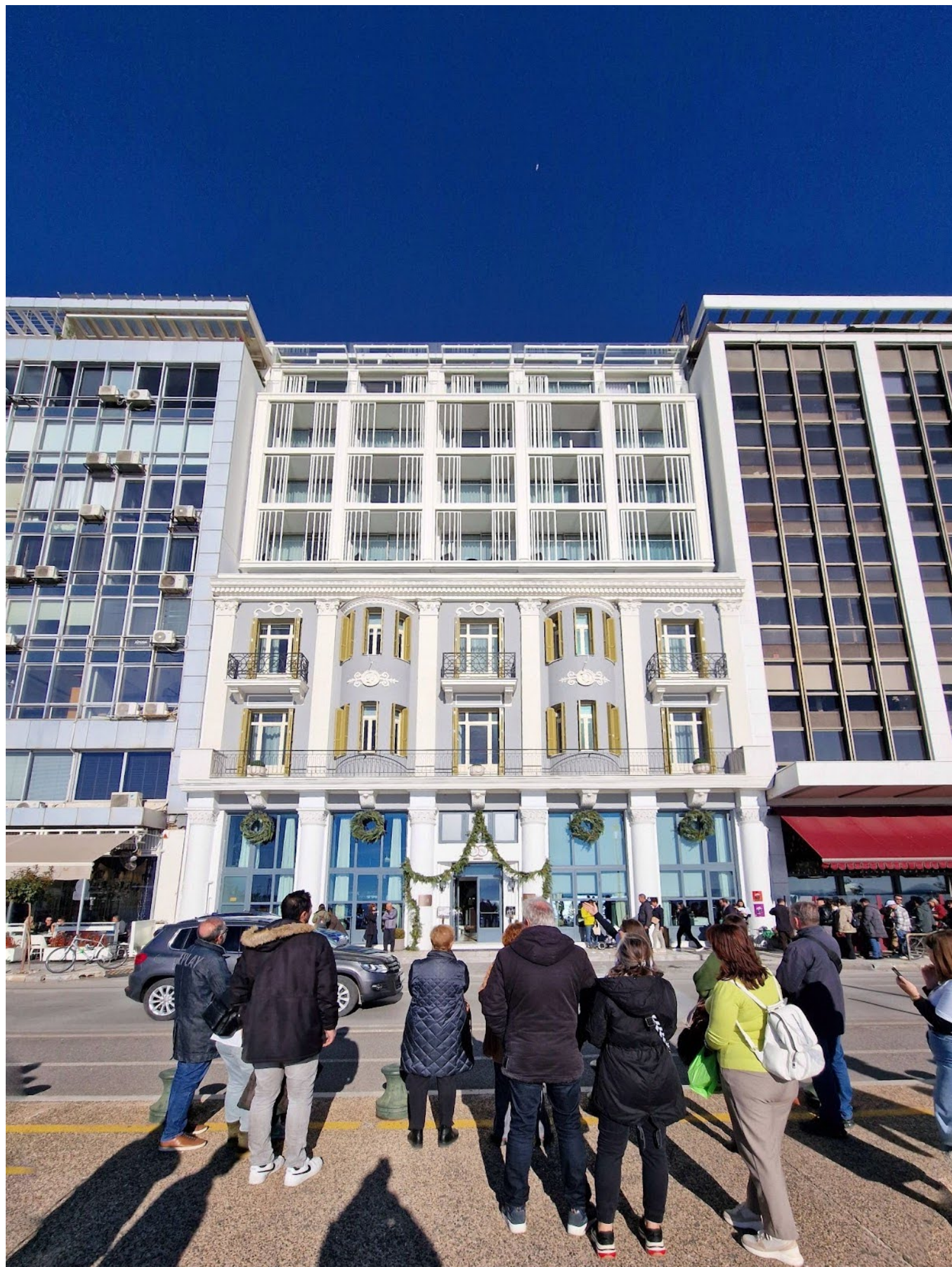

Exhibition Sfageia | Πηγή εικόνας: Open House Thessaloniki (Photo by Georgia Kasapi)

Η δράση στηρίζεται στους εθελοντές. Πόσο, κατά τη γνώμη σας, οι νέοι της πόλης αγκάλιασαν έμπρακτα τη διοργάνωση;

Το Open House έχει πλέον εξελιχθεί σε σημείο συνάντησης για τους νέους της πόλης. Κάθε χρόνο φέρνει κοντά ανθρώπους με κοινά ενδιαφέροντα, δημιουργεί δίκτυα συνεργασίας και φιλίες, και λειτουργεί ως πεδίο ανταλλαγής ιδεών και εμπειριών. Οι εθελοντές δεν συμμετέχουν μόνο για να προσφέρουν, αλλά και για να συναντηθούν, να εμπνευστούν και να γίνουν μέρος μιας ζωντανής κοινότητας που αγαπά την πόλη και την αρχιτεκτονική της.

Με αυτόν τον τρόπο, το Open House δεν είναι απλώς μια πολιτιστική δράση -είναι μια αφορμή για επικοινωνία, συνεργασία και συλλογικότητα, ένα σημείο συνάντησης ανθρώπων που πιστεύουν ότι η πόλη τους αξίζει να τη γνωρίσουν και να τη ζήσουν πιο ουσιαστικά.

Όλυμπος Νάουσα | Πηγή εικόνας: Open House Thessaloniki (Photo by Giannis Simitopoulos).

Πόσο σημαντική είναι η ανταλλαγή εθελοντών για την ανάδειξη του ελληνικού Open House;

Το Open House Europe είναι ένα τριετές πρόγραμμα (2023-2025), που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο οποίο συμμετέχουν ενεργά το Open House Thessaloniki και το Open House Athens. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται φέτος, και όλοι ελπίζουμε να συνεχιστεί για ακόμη μία τριετία. Στόχος του είναι να ενισχύσει τη συνεργασία ανάμεσα στις ευρωπαϊκές πόλεις του θεσμού και να προωθήσει την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και ανθρώπων, μέσα από κοινή θεματολογία, συνέδρια και ανταλλαγές εθελοντών.

Κατά τη διάρκεια αυτών των τριών ετών, πολλοί Έλληνες εθελοντές είχαν την ευκαιρία να ταξιδέψουν και να συμμετάσχουν σε άλλα Open House της Ευρώπης. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα ανέδειξε τα ελληνικά Open House σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επιβεβαιώνοντας ότι αποτελούν δυναμικά μέλη ενός ευρύτερου ευρωπαϊκού δικτύου, που μοιράζεται κοινές αξίες γύρω από την αρχιτεκτονική, τη συνεργασία και τη συμμετοχικότητα.

Είναι καθοριστική η φοιτητική κοινότητα της πόλης για την εξέλιξη και ανάδειξη της διοργάνωσης;

Αναμφίβολα, η φοιτητική κοινότητα της Θεσσαλονίκης έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη και την ανάδειξη του Open House. Η πόλη, με τον έντονο φοιτητικό της χαρακτήρα, διαθέτει μια δυναμική νέα γενιά που έχει στηρίξει τον θεσμό από την αρχή.

Ιδιαίτερα, η Σχολή Αρχιτεκτόνων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) υπήρξε πολύτιμος σύμμαχος και υποστηρικτής του Open House από τα πρώτα κιόλας χρόνια της διοργάνωσης. Οι φοιτητές και οι απόφοιτοί της στήριξαν έμπρακτα τη δράση, συμμετέχοντας ως εθελοντές, ξεναγοί και συντονιστές, προσφέροντας τη γνώση, τη δημιουργικότητα και τον ενθουσιασμό τους.

Θεωρούμε ότι η Ελλάδα έχει πολλά και ενδιαφέροντα κτήρια. Πιστεύετε ότι το Open House είναι σημαντικό για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας, πέραν του αρχαιολογικού τους ενδιαφέροντος;

Αναμφίβολα, η Ελλάδα διαθέτει πλούσιο και πολυεπίπεδο αρχιτεκτονικό απόθεμα, που εκτείνεται πολύ πέρα από τα αρχαία και αρχαιολογικά της μνημεία. Και ακριβώς σε αυτό το σημείο, το Open House παίζει έναν καθοριστικό ρόλο: συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάδειξη της σύγχρονης πολιτιστικής κληρονομιάς των πόλεων, αναδεικνύοντας την αρχιτεκτονική συνέχεια μέσα στον χρόνο.

Μέσα από το Open House, το κοινό έχει την ευκαιρία να γνωρίσει κτίρια διαφορετικών εποχών και χρήσεων -από βυζαντινά και νεοκλασικά, έως μοντέρνα και βιομηχανικά, αλλά και σύγχρονες δημιουργίες νέων αρχιτεκτόνων. Έτσι, η Θεσσαλονίκη και η Αθήνα προβάλλονται όχι μόνο ως ιστορικά κέντρα, αλλά και ως ζωντανές, εξελισσόμενες πόλεις, με πολυδιάστατη αρχιτεκτονική ταυτότητα.

Θεωρείτε, ότι θα μπορούσε η διοργάνωση να επεκταθεί και σε άλλες πόλεις, ή στα νησιά της χώρας;

*Τα τελευταία χρόνια, πέρα από τις καθιερωμένες διοργανώσεις σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα, πραγματοποιούμε και **pop-up Open House events** σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, με στόχο να ανοίξουμε περισσότερο το δίκτυο και να εντάξουμε νέο κοινό στις δράσεις μας. Με μεγάλη επιτυχία έχουν ήδη πραγματοποιηθεί pop-up διοργανώσεις στα Χανιά, στον Βόλο και στην Καλαμάτα, όπου το κοινό ανταποκρίθηκε με ενθουσιασμό, επιβεβαιώνοντας ότι το ενδιαφέρον για την αρχιτεκτονική και τον πολιτισμό υπάρχει σε ολόκληρη τη χώρα.*

Φυσικά, θα μπορούσαμε να συμπεριλάβουμε και τα νησιά, τα οποία διαθέτουν μοναδική αρχιτεκτονική ταυτότητα και έντονη πολιτιστική φυσιογνωμία. Ωστόσο, ένα από τα ζητήματα που μας απασχολούν είναι ο χρονικός προγραμματισμός, καθώς η τουριστική περίοδος καθιστά πιο δύσκολη την υλοποίηση μιας τέτοιας διοργάνωσης εκεί.

Στόχος μας παραμένει να επεκτείνουμε σταδιακά το δίκτυο του Open House στην Ελλάδα, δίνοντας σε περισσότερους ανθρώπους την ευκαιρία να γνωρίσουν και να αγαπήσουν την αρχιτεκτονική της πόλης τους. Παρ' όλα αυτά, γνωρίζουμε ότι οι περισσότερες ελληνικές πόλεις είναι σχετικά μικρές, και για τον λόγο αυτό οι pop-up εκδηλώσεις μας πραγματοποιούνται μία φορά σε κάθε πόλη, καθώς έχουμε διαπιστώσει ότι η επαναληψιμότητα δεν έχει το ίδιο δυναμικό αποτέλεσμα.

Ποιοι είναι οι επόμενοι στόχοι του Open House Thessaloniki;

Στις 9-10 Ιανουαρίου 2026, η AMKE Open House Greece θα φιλοξενήσει στην Αθήνα, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, την 3η Ετήσια Σύνοδο του Open House Europe με τίτλο «Future Heritage».

Στο συνέδριο θα συμμετάσχουν εκπρόσωποι από τους 16 φορείς που συντονίζουν τις εκδηλώσεις Open House στις πόλεις: Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Βίλνιους, Δουβλίνο, Έσσεν, Λισαβόνα, Μιλάνο, Μπιλμπάο, Μπρνο, Στοκχόλμη, Ταλίν, Σλοβενία, Πράγα, Βαρκελώνη, Ρώμη και Βαλένθια. Επιπλέον, θα συμμετάσχουν Guest Cities του προγράμματος, εκπρόσωποι του Open House Worldwide, καθώς και διακεκριμένοι αρχιτέκτονες ως προσκεκλημένοι ομιλητές.

Η Σύνοδος θα αποτελέσει ένα σημαντικό σημείο συνάντησης για αρχιτέκτονες, λάτρεις του χώρου και φορείς διοργάνωσης των Open House εκδηλώσεων στην Ευρώπη, δημιουργώντας έναν χώρο ανταλλαγής ιδεών, εμπειριών και καινοτόμων πρακτικών, με επίκεντρο τον διάλογο ανάμεσα στο παρελθόν και το μέλλον της αρχιτεκτονικής.

Το συνέδριο θα είναι ανοιχτό στο κοινό και η είσοδος ελεύθερη.

Διπλοπολυκατοικία στη Σπετσών | Πηγή εικόνας; Open House Thessaloniki (Photo by Giannis Simitopoulos).

Ευχαριστούμε πολύ την κ. Ρενάτα Δούμα και το Open House Thessaloniki για τη συζήτηση και το φωτογραφικό υλικό.

Πρόγραμμα Open House Thessaloniki 2025 (22-23 Νοεμβρίου), στο: openhousethessaloniki.gr

Πηγές/ Further reading

Open House Thessaloniki: openhousethessaloniki.gr

Open House Athens: openhouseathens.gr

Open House Europe: openhouseeurope.org

Open House Worldwide: openhouseworldwide.org

Open City: open-city.org.uk